

Õpilaste teadmiste ja oskuste tagasiside põhimõtted, tingimused ja korraldus Saue Riigigümnaasiumis

Saue Riigigümnaasiumi hindamise korraldus tugineb põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele ja gümnaasiumi riiklikule õppekavale.

Tagasiside eesmärgid

Tagasisidestamise eesmärgid on:

- toetada õppija arengut;
- anda tagasisidet õppija õppeedukusele;
- innustada ja suunata;
- tekitada positiivne hoiak õppimisse;
- arendada õppija eneserefleksiooni oskusi;
- anda alus õppija järgmisesse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Tagasiside korralduses kasutatavad mõisted

- kursus – 21 ainetunnist koosnev õppeaine;
- ainetund – 70-minutiline tunniplaanis olev õppetund;
- õppeperiood – 11-nädalane õppetsükel, mis koosneb kümnest kursuste läbimise nädalast ja ühest kokkuvõtvast nädalast;
- kokkuvõttev nädal – õppeperioodi viimane (11.) nädal, mille jaoks koostatakse eraldi ajakava ning mille jooksul toimuvad õppekäigud, projektülesanded, konsultatsioonid, järelevastamine ja ärajäänud tunnid;
- kursuse tulemus (kokkuvõttev hinne) – kursuse läbimise järel õpitulemuste saavutatavuse tase protsentides;
- kooliastme hinne – 5-palli süsteemis gümnaasiumi riikliku õppekava §17 alusel pandud kokkuvõttev hinne, mille õpilane saab kõikide vastava õppeaine kursuste läbimisel tulemuste põhjal ja mis kantakse lõputunnistusele;
- järelevastamine – puuduliku tulemusega või tegemata töö sooritamise määratud tingimustel;
- järelarvestus – puuduliku kursuse tulemuse korral taotletav arvestus, mille tulemus määrab kursuse tulemuse;

- kursusetöö – kursuse jooksul rohkelt ainetundidest puudunud õppijale määratav kirjalik töö, mis hõlmab kogu kursuse materjali ning mille tulemusest sõltub kursuse tulemus;
- puudumine mõjuval põhjusel – õpilase haigestumine või temale tervishoiuteenuse osutamine; läbimatu koolitee, sotsiaalministeeriumi määrmuses sätestatud ilmastikutingimused; olulised perekondlikud põhjused; kooli esindamine võistlustel, konkurssidel, ülevaatustel, projektitöodes; kooli, linna, riigi esindamine erinevate kollektiivide koosseisus;
- puudumine – kõik ülejäänud puudumised ainetundidest, mis ei ole puudumised mõjuval põhjusel;
- järelevastamise tund – vähemalt kord nädalas toimuv tund puudulike tulemustega või tegemata tööde sooritamiseks;
- õpiülesanne – õpetaja poolt määratud õppetööga seotud ülesanne;
- tunnikontroll – lühike ühe õppetunni või alateema materjali kohta sooritatav tagasisidestatav töö. Tunnikontrollidena käsitletakse ka muid sama taseme hindamisvõtteid (nt rühmatöö, paaristöö, individuaalne tunnitöö). Tunnikontrolli toimumisest võib õpetaja teatada vahetult enne tunnikontrolli algust;
- kontrolltöö – mahukas tagasisidestatav töö (vähemalt kolme ainetunni materjali mahus), mida kasutatakse ainealaste teadmiste ja oskuste võrdlemiseks ainekavas toodud taotletavate õpitulemustega. Kontrolltööna käsitletakse ka muid sama taseme hindamisvõtteid (nt kodulugemine, kodune kontrolltöö, esitlus, praktiline ülesanne, õpimapp jne). Kontrolltöö orienteeruva toimumise aja teatab õpetaja õppijatele kursuse alguses. Kontrolltöö täpse toimumise aja kooskõlastab õpetaja klassi/rühmaga ning märgib selle vähemalt nädal enne kontrolltöö toimumist e-päeviku kontrolltööde graafikusse. Kontrolltöö päeval puudunud õppijale kantakse elektroonilisse õppeinfosüsteemi kontrolltöö reale „0“ koos selgituse ja järelevastamise tähtajaga. Õpetaja tagastab tagasisidestatud kontrolltööd ja viib läbi vigade analüüsi hiljemalt kümne koolipäeva jooksul kontrolltöö toimumisest.

Tagasiside

Tagasiside saab olla nii suuline kui ka kirjalik. Õpetaja annab õppijale tagasisidet vastastikuse suhtluse ja õppijate eneseanalüüsi kaudu nii ainetunnis kui ka väljaspool ainetundi.

Kokkuvõttev hindamine on õpitulemuste saavutatuse taseme mõõtmine.

Eristav tagasiside Saue Riigigümnaasiumis väljendub 100%-skaalal, mille väärtus peegeldab õpitulemuste saavutatuse taset. Mitteeristav tagasiside väljendub „arvestatud” (AR) ja „mittearvestatud” (MA) skaalal ning nende saavutamise tingimused määrab vastava kursuse õpetaja. Mitteeristavat tagasisidet rakendatakse moodul- ja valikkursuste, liikumisõpetuse, uurimistöö aluste ja matemaatika riigieksamiks kordamise kursuse puhul. Mitteeristava kokkuvõtva hindegala lõppevate kursuste puhul on õpetajal võimalus jooksvalt hinnata 100%-skaalal.

Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt „Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse” § 17 lõikele 4 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

Kui õppija tervislik seisund või muud põhjendatud erijuhud ei võimalda õigeaegselt tagasisidestada kursuse õpitulemuste saavutamist, märgitakse kursuse tulemusena „mitte hinnatud” (MH). Õppijal on kohustus saavutada nõutud õpitulemused õpetajaga kokkulepitud ajaks või individuaalse õppekavaga püstitatud eesmärkidest lähtudes.

Kooliastmehinne pannakse õppijale välja kõigi kursuse tulemuste alusel pärast vastava õppeaine viimase kursuse läbimist koos viimase kursuse tulemusega. Kooliastmehinde väljapanekul arvestab õpetaja ka õppija individuaalset arengut ja saavutatud õpitulemusi. Lõputunnistusel teiseksandatakse kursuste tulemus hindeskaala 5-palli skaalale lähtuvalt gümnaasiumi riikliku õppekava §17, kus hindegala „5” hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 90–100%, hindegala „4” 75–89%, hindegala „3” 50–74%, hindegala „2” 20–49% ja hindegala „1” 0–19%.

Kursuse tulemuse kujunemine

Kursuse jooksul on tagasiside korraldatud viisil, mis suunab õppijat kursuse lõpetamiseks vajalike õpitulemuste saavutamisele.

Ainekavades on määratud iga õppeaine tagasiside põhimõtted, mis kajastatakse Stuudiumis kursuse 1. tunni kirjelduses ja selgitatakse kursuse 1. tunnis. Kursuse tulemuse väljapanekul võib arvestada õppija osavõttu ja aktiivset osalust tundides. Tegemata ja esitamata töö tähistatakse märgiga „0” koos selgituse ja järelevastamise tähtajaga.

Iga kursuse läbimist hinnatakse kokkuvõtva tulemusega. Õpilane peab õppeaasta jooksul saavutama tulemused, mille puhul kolmes või enamas õppeaines ei ole üle poolte kursusehinnetest „nõrgad” või „puudulikud”, välja arvatud õppimiskohustuslik õpilane.

Õppijal või tema vanemal on soovitus kooli teavitada ja esitada juhiabile kirjalik tõend arsti määratud diagnoosiga septembrikuu jooksul või diagnoosi ilmnemisel, kui õppija soovib, et kool arvestaks tema tervisliku seisundiga, mis võib mõjutada õppija õpitulemusi ja sooritusi.

Järelevastamine

Kui õpiülesande tulemus on 49% või vähem, antakse õppijale ühekordne võimalus järelevastamiseks. Järelevastamine toimub 10 tööpäeva jooksul alates õpilasele tulemuse teavitamisest Stuudiumi vahendusel. Kui õppija ei saa mõjuval põhjusel osaleda järelevastamisel 10 tööpäeva jooksul, on õppijal õigus pöörduda aineõpetaja poole uue tähtaja kokkuleppimiseks 10 tööpäeva jooksul alates tulemuse teavitamisest Stuudiumi vahendusel.

Järelevastamine toimub vähemalt kord nädalas järelevastamise tunnis. Järelevastamine tuleb õppijal kooskõlastada aineõpetajaga ning registreerida end järelevastamise tundi. Erisugused tööd (nt kuulamistöö, praktiline töö vms) ja erijuhud tuleb registreerida ja sooritada aineõpetaja juures.

Järelevastamise tunnis saab vastata kuni kahte tööd korraga. Kui õppija on järelevastamisele registreerinud, kuid jätab mõjuva põhjuseta järeltööle ilmunata, ei ole õppijal õigust täiendavaks järelevastamiseks.

Järelevastamise täpsed reeglid kursuste kohta tutvustab aineõpetaja õppijatele kursuse alguses koos tagasisidestamise põhimõtetega.

Pikemalt ette teada olevatel põhjustel (viis ja enam koolipäeva) õppetööst puudumisel täidab õpilane vastava avalduse, mille esitab oma mentorile kinnitamiseks ning mille esitamisega võtab vastutuse iseseisvalt õppida puudunud aja jooksul käsitletud õppematerjali ning saavutada vajalikud õpitulemused.

Õppija järgmisesse astmesse ülevilimine ja koolist väljaarvamine

Õpilane arvatakse gümnaasiumist välja, kui õpilasele on gümnaasiumis õppides ühe õppeaasta jooksul kolmes või enamas õppeaines pandud kursusehindena välja „nõrk” või „puudulik”, välja arvatud õppimiskohustuslik õpilane. Individuaalse õppekava järgi õppiv õppija viiakse üle järgmisesse klassiastmesse vastavalt tema õppeplaanile ning omandatud õpitulemustele.

Kui kursuse tulemus on 49% ja vähem, on õppijal võimalus sooritada üks kord kursuse järelevastamine (edaspidi järelarvestus). Järelarvestuse eesmärk on anda õppijale võimalus õpitulemuste saavutamiseks vähemalt rahuldaval (50% ja enam) tasemel. Selleks esitab õppija viie koolipäeva jooksul pärast kursuse tulemuse teadasaamist Stuudiumis õppejuhile avalduse, milles märgib esmalt, kas ta soovib järelarvestust sooritada või mitte. Järelarvestuse sooritamise soovi korral märgib õppija selle soovitud aja (järgneval perioodil või õppeaasta lõpus) ning lisab selgituse mitterahuldava tulemuse põhjuste kohta. Otsuse järelarvestuse võimaldamise kohta teeb õppenõukogu. Järelarvestuse koostab üldjuhul vastav aineõpetaja.

Otsus järelarvestuse võimaldamise kohta tehakse õppijale, tema mentorile ja vanemale teatavaks Stuudiumis.

Kui õppija ebaõnnestub ühel järelarvestusel, on tal võimalus esitada põhjendatud avaldus täiendava järelarvestuse taotlemiseks. Ühes õppeaastas on õppijal võimalik sooritada vaid üks täiendav järelarvestus. Otsuse täiendava järelarvestuse võimaldamise kohta teeb õppenõukogu.

Tagasisidest teavitamine

Õppija saab õppeinfosüsteemi Stuudium kaudu teavet õppesisu, õppekorralduse, koduste ülesannete, õppe edukuse, puudumiste ja käitumise kohta.

Iga kursuse alguses tutvustab õpetaja kursuse eesmärgi, ülesehitust, kursuse sooritamise nõudeid ning tagasiside korraldust.

Õpetaja kannab tagasiside Stuudiumisse. Tulemused kantakse elektroonilisse päevikusse hiljemalt 10 koolipäeva jooksul pärast töö sooritamist (erisuste puhul informeerib õpetaja õppijaid kursuse esimeses tunnis).

Kursuse kokkuvõtvad tulemused tehakse õppijatele teatavaks Stuudiumis hiljemalt viie tööpäeva jooksul pärast kursuse viimase tunni toimumist.

Väljavõtetes teisendatakse vastava nõude olemasolul hindekskala 5-palli skaalale lähtuvalt gümnaasiumi riikliku õppekava §17, kus hindega „5“ hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 90–100%, hindega „4“ 75–89%, hindega „3“ 50–74%, hindega „2“ 20–49% ja hindega „1“ 0–19%.

Tulemuste vaidlustamine

Õppijal või tema seaduslikul esindajal on õigus tulemusi ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada viie päeva jooksul pärast tulemuse või hinnangu teadasaamist, esitades õppejuhile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

Õppejuht algatab vastava menetluse ning teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.